

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

6 december 2001

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van 2002

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Jan Roegiers**

(Hoofdstuk VIII – VIPA)

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens en Paul Van Malderen ;

de heren Frans De Cock, Freddy Feytons, André Moreau, Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

mevrouw Margriet Hermans.

---

*Zie :***865** (2001-2002)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 10 : Amendementen
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 15 : Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- Nr. 16 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
- Nr. 17 : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 18 : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	4
II. Algemene bespreking	4
III. Bespreking en stemming van de amendementen en artikel 45	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen besprak het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 samen met het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 op 13, 20, 22, en 29 november 2001 (zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2001-02, nr. 15/7-I).

I. Toelichting door Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

De minister stelt dat de beleidskredieten voor de ziekenhuissector in 2002 met ongeveer 32,2 miljoen euro (1,3 miljard frank) worden verminderd. Ten gevolge van het beleid van de federale overheid dat gericht is op schaalvergroting, dreigt het infrastructuurbudget voor de ziekenhuissector te ontspreiden. Steeds meer moeten ziekenhuizen fusioneren en mogen ze bepaalde diensten slechts op één campus aanbieden, waardoor ze de facto gedwongen zijn op één campus te fusioneren. Zo bepaalt de federale regelgeving dat een fusieziekenhuis maar over één dienst intensieve zorgen mag beschikken. Voor een ziekenhuis met verschillende campussen betekent dit dat op slecht één campus een dienst intensieve mogelijk is. Tegelijkertijd bepaalt de federale regelgeving dat een dienst intensieve zorgen voorwaarde is voor de aanwezigheid van andere diensten zoals bv. een dienst hartchirurgie.

Voor de federale overheid betekenen dergelijke schaalvergrotingen enorme besparingen, maar voor de Vlaamse overheid is het ondoenbaar om de infrastructuur van dergelijke grootschalige ziekenhuizen te blijven subsidiëren. Indien voor alle dossiers die nu reeds in de pipeline zitten, een subsidie moet worden toegekend, dan zijn de middelen die voorzien zijn om jaarlijks ongeveer 86,8 miljoen euro (3,5 miljard frank) te investeren, reeds opgebruikt tot in 2012. Dit zou betekenen dat er tot 2012 geen nieuwe engagementen kunnen worden aangegaan.

Om deze reden wil de Vlaamse regering de VIPA-investeringen voor de ziekenhuizen grondig bekijken. Om dit mogelijk te maken, wordt de VIPA-subsidiëring op dit ogenblik op een laag pitje gezet. De Vlaamse regering zal tegelijk met de federale overheid een gesprek aangaan over de evolutie van het ziekenhuislandschap. In 2002 wil de Vlaamse overheid overigens zelf een Vlaamse visie ontwikkelen op het ziekenhuislandschap. De minister heeft de administratie gevraagd een soort blauw-

druk op te stellen. Het zou goed zijn indien men nu reeds een planning voor de ziekenhuisinfrastructuur voor de volgende tien, vijftien jaar zou kunnen opstellen. Het is wel niet de bedoeling dat intussen de volledige VIPA-subsidiëring voor de ziekenhuizen wordt stilgelegd.

De Vlaamse regering ziet een tijdelijke oplossing voor het probleem indien kan worden afgeweken van artikel 2, 8°, en artikel 11, § 1, van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden. Volgens de huidige VIPA-reglementering moet de vastlegging van een subsidiebelofte aan een ziekenhuis het jaar zelf volledig worden ingeschreven. Indien het nieuwe ziekenhuis van Kortrijk een subsidiebelofte zou krijgen van ongeveer 86,7 miljoen euro (3,5 miljard frank), dan betekent dit volgens de huidige reglementering dat dit jaar geen enkel ander engagement kan worden aangegaan omdat het subsidiebedrag is opgebruikt. Dit is niet logisch, aangezien de eerste rekeningen voor het ziekenhuis in Kortrijk pas in 2005 zullen moeten worden uitbetaald. Het zou logischer zijn indien investeringen van meer dan 15 miljoen euro (600 miljoen frank) in vier schijven kunnen worden ingeschreven. Het Rekenhof heeft hierover evenwel reeds scherpe kritiek geuit.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen begrijpt dat de minister de subsidies voor de ziekenhuissector wil terugschroeven, aangezien de middelen bijna zijn opgebruikt. De spreker vermoedt evenwel dat er de volgende jaren nog heel wat dossiers voor grote ziekenhuisverbouwingen zullen worden ingediend, onder meer als gevolg van het federale beleid dat op schaalvergroting is gericht. Volgens de minister is een project van meer dan 15 miljoen euro (600 miljoen frank) reeds een groot project. Dit houdt in dat bijna alle ziekenhuisverbouwingen grote projecten zijn, en dat het budget voor 2002 al opgebruikt is. Welke middelen blijven nog over op de vastleggingskredieten voor de volgende jaren, wanneer nu tal van dossiers worden geblokkeerd? Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen gelooft niet dat de minister erin zal slagen in één jaar tijd een langetermijnvisie uit te werken.

Spreker haalt verder het voorbeeld aan van het ziekenhuis van Tongeren, waaraan elf jaar werd gebouwd. De middelen moesten van jaar tot jaar worden goedgekeurd, wat tot gevolg had dat het ziekenhuis reeds bij de opening verouderd was, en dat er toen reeds een nieuw dossier werd inge-

diend. Vóór 1993 was de federale regie der gebouwen bevoegd. Men hanteerde er het systeem dat de minister nu wil invoeren om subsidiebeloftes in jaarlijkse schijven vast te leggen. Nu legt echter ook het federale niveau de volledige subsidiebelofte ineens vast, zodat het zeker is dat de werken ook helemaal zullen kunnen worden uitgevoerd. Zo voorkomt men blunders.

Ook de heer Felix Strackx zou graag vernemen hoe de minister in de toekomst blunders wil voorkomen waarbij werken nooit worden voltooid.

De minister antwoordt dat ze rechtszekerheid wil scheppen, maar niet door projecten ineens in te schrijven omdat men dan jaarlijks niet veel meer dan één project kan goedkeuren. Indien men de vastlegging van de subsidiebelofte voor vier projecten over vier jaren spreidt, kunnen tegelijk vier projecten de werken aanvangen. Het is niet de bedoeling terug te keren naar het verleden. Toen werd jaarlijks bekeken welke projecten middelen kregen. Nu wil men heel het project volgens de bestaande procedure goedkeuren, en de subsidiebelofte vastleggen gespreid in schijven over vier jaar. Dit is logisch aangezien de facturen voor grote projecten maar na vier tot vijf jaar binnenkomen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat de voorzieningen bij verbouwingen of aankoop van een gebouw ook zelf aan kredieten moeten geraken voor de prefinanciering van de werken. Bovendien bedraagt de VIPA-subsidiëring slechts 60 of 80 percent al naargelang het om aankoop of nieuwbouw gaat. De voorzieningen hebben bijgevolg nood aan overbruggingskredieten. De banken kennen die echter maar toe wanneer er zekerheid is dat de voorzieningen in de toekomst over voldoende middelen beschikken. Volgens de spreker zal de maatregel van de minister tot een standstill leiden, waarbij subsidieaanvragen worden geblokkeerd.

De minister antwoordt dat het onmogelijk en ook onverantwoord zou zijn om voor 2002 ongeveer 570 miljoen euro (23 miljard frank) vastleggingskredieten in te schrijven zonder dat men zicht heeft op de evolutie van het ziekenhuislandschap. Zo komt men tot nieuwe infrastructuur die na enkele jaren reeds verouderd is en bijgevolg leegstaat. Dat is even erg als werken die niet afgeraken.

De heer Felix Strackx vindt dat het Rekenhof terecht stelt dat elke goedgekeurde subsidiebelofte het jaar zelf dient te worden aangerekend op de vastleggingskredieten. Aangezien het VIPA-decreet bepaalt dat subsidiebeloften maximaal twee jaar gelden, mogen de beloften niet worden ge-

spreid. Zo niet, komt de rechtszekerheid van de indieners in het gedrang. De spreker treedt het Rekenhof ook bij in haar opmerking over het éénmalig karakter van de voorgestelde afwijking. Ten opzichte van volgend jaar betekent dit een ongelijke behandeling van diegenen die dit jaar een dossier indienen. De spreker is het met het Rekenhof eens dat de betrokken artikelen van het VIPA-decreet beter zouden worden gewijzigd.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt om twee redenen kritiek te hebben op artikel 45. Ten eerste druist dit artikel in tegen de VIPA-wet die bepaalt dat subsidiebeloftes slechts twee jaar geldig zijn. Zowel het Rekenhof als de SERV maakten hierover een opmerking. De spreker hoopt dat de minister artikel 45 zal aanpassen aan deze opmerkingen. Ten tweede druist het artikel in tegen het beleid dat momenteel door Vlaanderen wordt gevoerd en waarbij managementprincipes voorrang hebben op budgettaire principes. Indien de maatregel enkel een budgettaire doelstelling nastreeft, dan moet ook duidelijk worden vermeld dat op dit ogenblik het management wordt ondergeschikt aan budgettaire effecten. Dit impliceert wél dat men elders ook niet mag vragen dat management prioritair is.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel schrijft zich in in de doelstelling van de minister om de VIPA-regelgeving in 2002 door te lichten en eventueel te wijzigen, en intussen een standstill te organiseren. De spreker benadrukt dat dit wél moet gebeuren met aandacht voor een correcte regelgeving en respect voor de rechtszekerheid. Ze vraagt dat de minister een antwoord zoekt om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Rekenhof.

Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, is er absoluut tegen gekant dat er éénmalig een andere procedure zou worden toegepast. Indien de minister de procedure wil wijzigen, moet ze het VIPA-decreet aanpassen. De spreker stelt dat haar fractie daaraan wil meewerken. Ten tweede is de spreker tegen het spreiden van subsidiebeloften over meerdere jaren. Dit is zeer nadelig voor de rechtszekerheid. Men riskeert zelfs dat er een bepaald jaar geen middelen meer zijn, en dat de werken moeten worden stilgelegd. Dergelijke blunders moet men absoluut vermijden.

De minister antwoordt dat het de bedoeling is dat er dit jaar een standstill komt zonder het hele subsidiëringssysteem stil te leggen. Als gevolg van een toevloed van grote dossiers binnen de ziekenhuissector is een investeringsbedrag van ongeveer 570 miljoen euro (23 miljard frank) nodig. Voor de zie-

kenhuizen zijn er een aantal megadossiers, waaronder dat van Kortrijk ten bedrage van 81,8 miljoen euro (3,3 miljard frank). Zelfs als men het vastleggingsbudget voor de ziekenhuizen zou behouden, zouden enkel de middelen voor Kortrijk kunnen worden vastgelegd. In de ziekenhuissector zijn er echter ook een aantal kleinere subsidieaanvragen, bijvoorbeeld voor aanpassingen aan normen inzake brandveiligheid, keukenhygiëne, veiligheid, enzovoort. Politiek kan men niet alleen het dossier van Kortrijk vastleggen, en de andere dossiers uitstellen. Vandaar dat wordt voorgesteld om de vastlegging van de subsidiebelofte van projecten van meer dan 15 miljoen euro (600 miljoen frank) over vier jaar te spreiden. Zo niet kan tegelijk maar één groot project van start gaan. Deze spreiding is ook logisch aangezien de eerste facturen maar na vier tot vijf jaar moeten worden betaald. De wijziging werd maar voor één jaar gevraagd, omdat het de bedoeling is het VIPA-decreet in 2002 te herschrijven, en deze wijziging dan structureel te maken. Het is dus niet de bedoeling dat de subsidiebeloften slechts éénmalig over vier jaren worden gespreid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat ze van de minister niet heeft vernomen hoe ze op juridisch vlak wil tegemoet komen aan de opmerkingen van de Raad van State, het Rekenhof en de SERV. Ze wijst op de noodzaak van een amendement. De minister antwoordt dat haar antwoord op deze opmerkingen is dat de subsidiebelofte maximaal over vier jaar kan worden gespreid. Mevrouw Sonja Becq benadrukt dat men niet te licht over de kritiek van de Raad van State, het Rekenhof en de SERV heen mag gaan. De rechtszekerheid van de voorzieningen vraagt dat hiermee rekening wordt gehouden.

De minister zegt de indiening van een amendement te overwegen.

III. Bespreking en stemming van de amendementen en artikel 45

Bij artikel 45 worden drie amendementen ingediend.

– De Vlaamse regering dient een amendement in dat ertoe strekt artikel 45 te vervangen door wat volgt :

"Artikel 45

In afwijking van de artikelen 2, 8°, en 11, § 1, van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, gewijzigd bij het decreet van 20 december 1996, wordt bij projecten van een geraamd bedrag van 15 miljoen euro of meer, de vastlegging van de subsidiebelofte opgesplitst over de jaren 2002, 2003, 2004 en 2005, telkens voor één vierde van het totale bedrag van het project. De aldus vastgelegde dossiers zullen, tot de volledige vastlegging, in de jaren 2003, 2004 en 2005 bij voorrang op andere projecten worden vastgelegd.

Dit artikel is van toepassing op de subsidiebeloften verleend in 2002. "

Ingaand op de opmerkingen van het Rekenhof wordt het artikel aangepast. (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/7, amendement nr. 13).

– Verder is er een amendement van mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers en mevrouw Ria Van Den Heuvel dat ertoe strekt artikel 45 te schrappen (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/9, amendement nr. 23). De indieners menen dat het Rekenhof terecht opmerkt dat er twee fundamentele bezwaren zijn tegen het voornemen van artikel 45, nl. rechtsonzekerheid voor de initiatiefnemers en ongelijkheid voor de initiatiefnemers. Daarenboven komt het neer op een vorm van debudgettering.

– Een amendement van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Ingrid van Kessel strekt er eveneens toe het artikel 45 te schrappen, gelet op de argumentatie van het Rekenhof (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 865/9, amendement nr. 24). Rechtszekerheid voor de instellingen die een aanvraag doen moet een vastlegging in de begroting inhouden, wat volgens de indieners niet hetzelfde is als een "prioritaire toekenning".

De minister begrijpt de bekommernissen van het parlement die dit een vorm van debudgettering vindt, die door de spreiding over vier jaar de volgende regering vat. Als men echter enorm hoge vastleggingskredieten inschrijft in 2002, dan wordt de volgende regering daardoor ook gevat. De facturen daarvoor zullen immers ook pas over enkele jaren voorgelegd worden. Ook deze regering heeft enorme facturen moeten betalen voor het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie (FEER), waarvoor enorm hoge vastleggingen gebeurd waren. Bij dergelijke investeringen is

er steeds een vorm van debudgettering in de betalingskredieten omdat de facturen veel later komen.

Ten tweede was het de bedoeling van de Vlaamse regering om een signaal te geven dat de infrastructuurkosten de pan uit swingen (zie bespreking). De VIPA-subsidiëring van de infrastructuur van ziekenhuizen moet grondig herbekeken worden, in de context van een eigen Vlaamse programmatie. Om niet de hele sector stil te leggen, werd voorgesteld de grote dossiers over vier jaar te spreiden. Als het parlement beslist de totale vastleggingen toch op één jaar in te schrijven, dan is dat een signaal aan de sector dat zij zich mee moet bezinnen over de toekomstige VIPA-subsidiëring ten aanzien van de ziekenhuizen.

Het amendement van mevrouw Patricia Ceysens, de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers en mevrouw Ria Van Den Heuvel dat ertoe strekt artikel 45 te schrappen, wordt unaniem met 13 stemmen aangenomen. De overige amendementen worden daardoor zonder voorwerp.

Artikel 45 en dus ook Hoofdstuk VIII –VIPA worden geschrapt.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jan ROEGIERS

Patricia CEYSENS
